Информативни прилог
378.6:1(497.115)"1960/2015"(042.5)
DOI:10.5937/zrffp46-10815

Срећко П. Милачић[1]
Универзитет у Приштини с привременим седиштем
у Косовској Митровици

55 ГОДИНА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

(Говор ī. ректора, ӣроф. др Срећка Милачића, ӣоводом ӣрославе 55 ӣодина ӣосӣојања Филозофскоī факулӣеӣа Универзиӣеӣа у Приштини, 15. окӣобра 2015)

Цењени декане, уважени представници министарства и локалне самоуправе, поштоване колеге, уважени гости, драги студенти.

Данас славимо 55 година постојања Филозофског факултета, смерно утканог самопрегорног рада и ослушкивања властитог духа. Свако од вас је у својим књигама преносио дуга промишљања која су својствена филозофији где се спајају људско и божанско, земља и небо, невидљиво и видљиво.

Ваша оданост науци је, пре свега, значење видљивог, које је такође достојно славе данашње али и оних који ће у будућности долазити. Није сувише споменути да је свако своју стваралачку индивидуалност имао где да прикаже јер живи и ради са њему блиским светом.

Филозофски факултет је одувек био привлачан за младе људе јер студирајући ту науку они могу спознати духовни развој цивилизације и у том контексту простора какав је Косово и Метохија. Лако се могу поредити духовне вредности и разумети сва ле-

[1] srecko.milacic@pr.ac.rs

Информативни прилог је примљен 20. марта 2016, а прихваћен за објављивање на састанку Редакције Зборника одржаном 1. априла 2016.

пота, филозофија, слојевитост која нас просто мами да је упознамо и субјективно доживимо као такву.

Можда у овим тешким временима такав однос има своју снагу, своје благотворно компензаторско дејство. Али знамо да су простор и време универзалне категорије и да свуда живе легенде које изграђују специфичан поглед на свет, овде је то богатство израз феномена духовне вертикале читавог једног народа. Није случајно мислилац рекао да све што је замењено сећањем никада неће бити изгубљено.

Свест о нашем постојању на овим просторима је свеобухватнија димензија од тренутног ликовања оних који не разумеју време, а још мање могућност шта им оно може донети једног дана када настане дисконтинуитет између њих и света. Наше Косово и Метохија је невидљив мост саздан од трајања. Да је то тако, управо је ова свечаност најбоља потврда.

Ви сте они који све штитите од корозије времена, увек у матици живота. Ви сте увек спремни да оне који немају шта друго да раде већ да постају опозиција себи самима, својим дометима опоменете да се ману сваке исправности и врате смисленом и испуњеном животу. Шта чини ту испуњеност?

Пре свега, борба да се избегне вулгаризација свакодневице стварајући наду коју сваки појединац треба да разуме.

Ко ће бити свестан ако не филозоф да сваку ствар можемо другачије видети, отети се сваком шаблону али успротивити се и свакој произвољности. Привлачност вашег позива лежи у његовој тајни.

Данас постоји криза економије, криза морала, криза духа и са тим криза човечности која се може преовладати само љубављу извирућом из онтологије српства. Нас, у ствари, чини и прошлост оним што јесмо. Зато се и не плашимо свих недаћа које нас сналазе. У томе је разлика између народа који вековима трају и оних који у романтичном заносу мисле да им је свет под ногама.

Ово, и овако говорим, на овом Факултету, јер сам сигуран да ћете ме ви најбоље разумети. Уосталом, поруке имају смисла само ако их прави људи чују. Неки се, нажалост данас држе и Малармеове крилатице да „треба на неки начин укинути прошлост". Међутим, ни он није знао чиме ћемо ту празнину испунити: Парадама поноса, Великим братом, Паровима, Фармом...

Нажалост нисмо у времену када се, на пример, гаси најстарији књижевни часопис „Летопис матице српске" али зато одвајамо милионе свота за манифестације самопорицања. Како стоје ства-

ри, са свим наведеним ми још увек најлакше излазимо на крај, јер смо очували вредности као што су: патриотизам, породица, вера у Бога. Као таквима није нам било тешко да схватимо да нисмо сами себи циљ.

Управо сви они који се труде да нам избришу сећања, да нас оставе без нашег писма – ћирилице, и на тај начин нас укроте, не схватају да је код нас увек у оптицају и категорија ванвремености као вид ослобођености, као својеврсна метафора за српски бескрајни дух. Ми смо народ који успева да умножи рефлексивне кодове до неслућених граница. То је зато јер разумемо суштину највећих вредности.

Иако у свету данас влада криза критеријума, сигурни смо да ће светлост пасти и растерати мрак над овим светом. Ми смо увек спремни за воз модерности али са својим пртљагом, својим ствaховима и својим љубавима, својим иконама и то нећемо дати јер ми најбоље знамо да се из патње рађа оно највредније у животу и што би научни радници рекли најстваралачкије.

Зато, данас будите поносни јер сте једну мисију већ остварили: на овим просторима сте са својим студентима свесни да се из хаоса који данас влада у свету, ипак, мора зачети нека вертикала, неки ослонац. Не заборатите да је све започето овде, и да они који смишљају ружне сне овде ће се пробудити тек кад осете грех на сопственој кожи.

Зато имате много разлога да данас будете срећни и поносни на себе, своје студенте, свој универзитет, своје институције и свој народ. Управо тај народ очекује од вас да будете истрајни, предани раду, достојни својих предака и своје врлине.

Нека вам је срећан празник драги моји колегинице и колеге на многаја лета!